

کتابچه نشان بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
CENTRAL BANK OF THE ISLAMIC REPUBLIC OF IRAN

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

www.cbi.ir

2015/۱۳۹۴

نشان (لوگو یا آرم)

نماد یا طرح کوچکی که به وسیله سازمان پذیرفته می‌شود تا یک‌شکلی، محصولات، وسایل و ... خود را معرفی کند (دپکشنری آکسفورد). عنصری گرافیکی از علائم یا برچسب‌هاست به‌طوری که با سبک حروف یا قلم خاصی تنظیم شده یا به صورت ویژه اما خوانایی، چیده شده‌است. شکل، رنگ، سبک حروف و ... باید مشخصاً از دیگر علائم مشابه متفاوت باشد.

نشان، طرح ملموسی برای نمایاندن کالای مورد نظر است. همچنین خصوصیات سازمان‌ها را شرح می‌دهد. تصویر، نماد، علامت، طرح یا نحوه نگارش نام یک شرکت یا سازمان برای تشخیص سریع و راحت آن. معادل‌هایی که تاکنون در برابر لوگو به کار رفته است، عبارت‌اند از: لوگو، مارک، آرم، نشان، نشانه، نشانه تجاری. فرهنگستان زبان و ادب فارسی معادل نشان‌واره را برای کلمه لوگو در نظر گرفته است (خبرنامه دوازدهم فرهنگستان زبان و ادب فارسی، خرداد و تیر ۱۳۸۸).
در این کتاب از کلمه «نشان» استفاده می‌شود.

کتابچه نشان

نشان یا آرم، هویت یک سازمان را نشان می‌دهد و برای اینکه مخاطبان بتوانند سازمان و جایگاه آن را به راحتی تشخیص دهند از نشان استفاده می‌شود. نشان هر سازمانی برای اینکه با دیگر سازمان‌ها متفاوت باشد دارای ویژگی‌های منحصر به فرد است و از قواعد و روش‌های خاصی تبعیت می‌کند. کتابچه نشان بانک مرکزی با هدف رعایت ویژگی‌های مختلف نشان این بانک منتشر می‌شود تا با استفاده از قواعد این کتاب، استفاده سلیقه‌ای از عناصر نشان به حداقل رسد و یک‌شکلی آن رعایت شود.

رنگ های رسمی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

نشان بانک مرکزی در قسمت‌هایی که به صورت رنگی استفاده می‌شود با رنگ سرمه‌ای (رنگ آرم بانک و عبارت «بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران» با فونت نستعلیق، هردو به رنگ سرمه‌ای است) و زمینه آبی فیروزه‌ای است. در غیر این صورت رنگ نشان، مشکی و زمینه آن سفید می‌باشد. بنابراین در اوراق اداری، انواع پاکت، پرچم، تابلوها، بنر، استند، پوستر، اقلام تبلیغاتی و ... باید از رنگ‌های رسمی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران استفاده شود.

۱- سرمه‌ای بانک مرکزی (رنگ اصلی نشانه)

کد رنگ : PANTONE 289 PC

100 C	0 R
76 M	27 G
10 Y	73 B
65 K	

۲- ۲۰٪ سرمه‌ای بانک مرکزی در صورت استفاده به صورت SPOT

100 C	) 10% (	0 R
76 M		27 G
10 Y		73 B
65 K		

۳- فیروزه‌ای زمینه آرم بانک مرکزی

کد رنگ : PANTONE 278 PC

44 C	136 R
13 M	190 G
0 Y	231 B
0 K	

۴- مشکی

100 K	0 R
	0 G
	0 B

۵- خاکستری

10 K	230 R
	231 G
	232 B

نشان بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

نشان هر سازمان علاوه بر اینکه نشان دهنده هویت آن سازمان است، بازگوکننده وظایف سازمان نیز می باشد. نشان بانک مرکزی از یک ستاره ۸ پر که حاصل دو مربع تو در تو می باشد، تشکیل شده است. گوشه های یکی از مربع ها، گرد و گوشه های مربع دیگر تیز و زاویه دار است. یک کره نیز در وسط ستاره قرار دارد که نشان مرکزیت بانک مرکزی و گردش تمام بانک ها حول این مرکزیت است. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در تمام جهان با این نشان شناخته می شود لذا همه ما باید در حفظ و حراست بصری این نشان تلاش کنیم. خط نستعلیق معرف هویت نوشتار ایرانی است پس با رعایت تناسبات این خط، بر زینت نشان بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران بیفزاییم.

استفاده از نشان بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

بر اساس مصوبه شورای ارتباطات بانک مرکزی، حمایت معنوی این بانک به جشنواره ها و همایش هایی منحصر است که توسط وزارتخانه ها یا دانشگاه های معتبر برگزار می شود و فقط بدین منظور، نشان بانک مرکزی در اختیار متقاضیان قرار می گیرد تا در قسمت های مختلف استفاده شود.

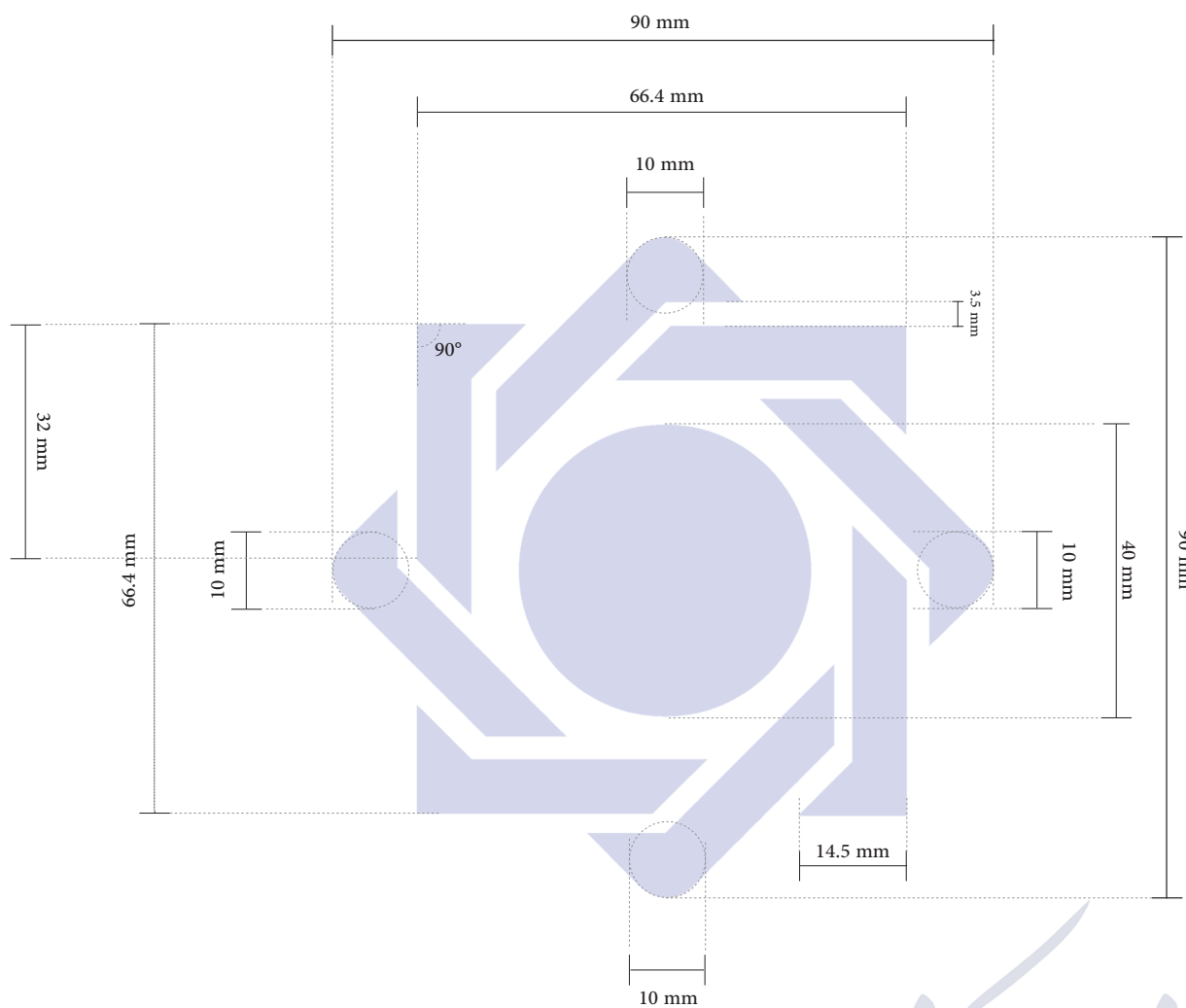

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

نسبت‌های هندسی نشان بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

نسبت‌های هندسی اجزای مختلف نشان بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به شرح زیر است. این تناسب به هیچ وجه نباید تغییر کند. از این نسبت‌ها می‌توان در اندازه‌های متفاوتی از نشان استفاده کرد.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

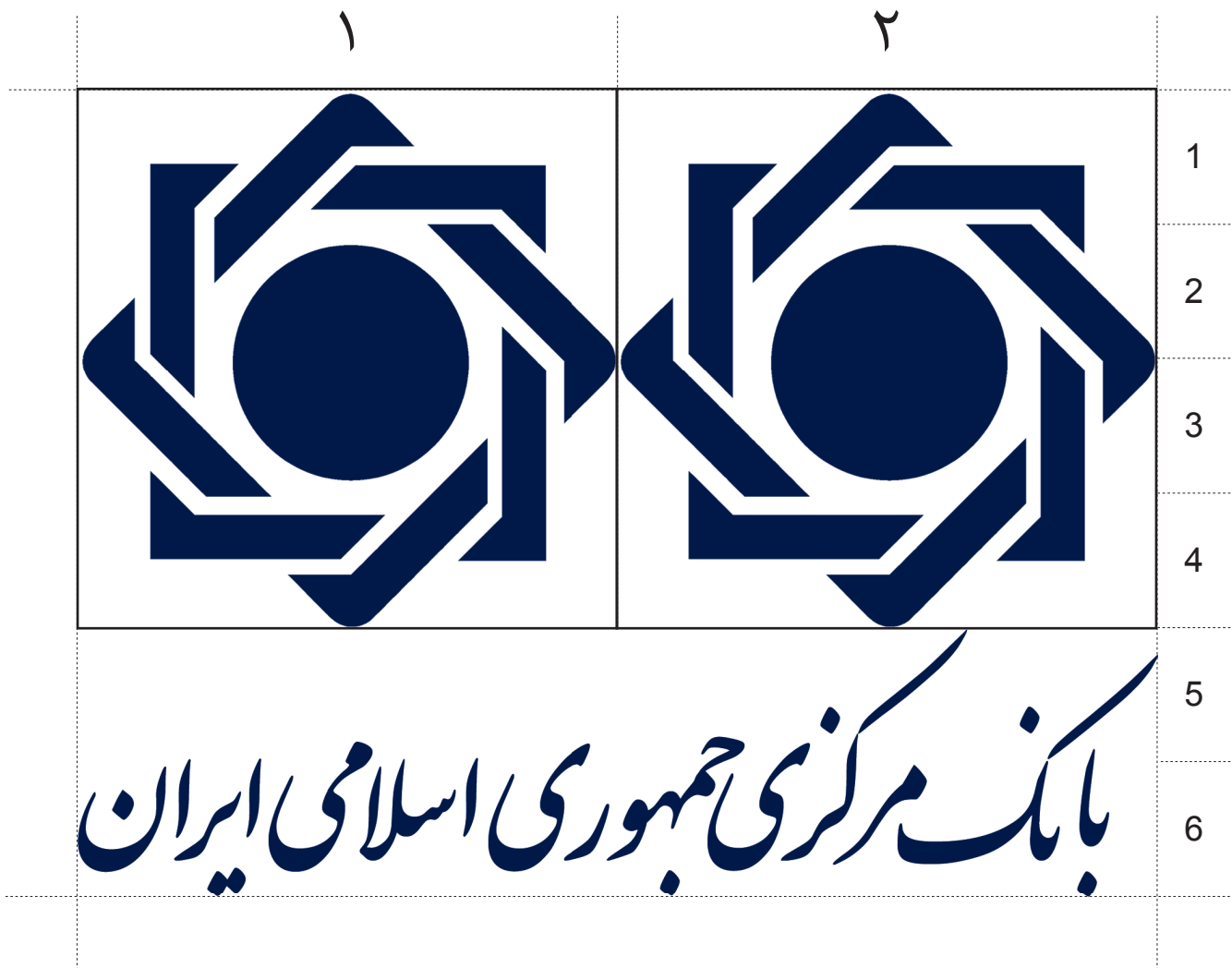
180 mm

تناسبات و ترکیب نشان و متن فارسی (نستعلیق)

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

نشان‌ها معمولاً باید از لحاظ تناسب شکلی و فرم دیداری با زیرنویس نشان هماهنگ باشند؛ بنابراین با توجه به نوع قلمی که برای توضیح نشانه انتخاب شده، ترکیب اندازه نشان و نوع قلم نیز مشخص می‌شود. زیرنویس نشان بانک مرکزی با قلم نستعلیق می‌باشد و نسبت طول زیرنویس و نشان دو به یک، نسبتی مناسب و ترکیبی فاخر است. عرض زیرنویس و نشان نیز نسبت یک به دو دارد.

تناسب و ترکیب نشان و متن لاتین

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

در ترکیب نشان و متن لاتین، نسبت طول نشان به متن که با قلم (Times New Roman) نوشته می‌شود یک به دو است. عرض زیرنویس و نشان نیز نسبت یک به دو دارد.

CENTRAL BANK OF THE
ISLAMIC REPUBLIC OF IRAN

استفاده غلط از نشان بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

۷- زیرنویس نشان باید در زیر آن قرار گیرد و به هیچ وجه نباید در کنار نشان گذاشته شود یا اینکه نشان و عبارت «بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران» از هم فاصله داشته باشند.
۸- نشان را با کادر استفاده نکنید، نشان را آینه‌ای نکنید، زاویه نشان را تغییر ندهید، اجزای نشان را بزرگ یا کوچک نکنید، نشان را از طول نکشید، نشان را از عرض نکشید، نشان را با دورخط استفاده نکنید» .

۴- به هیچ عنوان از قلم دیگری به جای قلم نستعلیق برای نشان استفاده نشود. (استفاده از قلم نستعلیق ضروری است)
۵- تناسبات نشان به هیچ عنوان به هم نخورد و برای کوچک و بزرگ کردن آن، تناسبات رعایت شود (اندازه نوشته نشان، بزرگ‌تر و یا کوچک‌تر از مدل صحیح آن نباشد)
۶- نشان را بر روی تصاویر قرار ندهید. برای این کار حتماً از رنگ زمینه بانک مرکزی استفاده شود.

۱- به هیچ وجه نشان بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران را تغییر ندهید. (مثل تغییر دادن گوشه‌های نشان از حالت صحیح به حالت نوک تیز)
۲- چیزی به آن اضافه و یا کم نکنید. (گاهی اوقات دیده شده ستاره ۸ پر نشان به ۹ پر تغییر پیدا کرده است)
۳- به هیچ وجه رنگ نشان را تغییر ندهید. فقط از رنگ سرمه‌ای (برای چاپ رنگی) و مشکی (برای چاپ تک رنگ) مانند نمونه‌های صحیح زیر استفاده شود.

نشان بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران از یک ستاره ۸ پر که حاصل دو مربع نوددرسو می‌باشد، تشکیل شده است. استفاده فاضل در برخی موارد تغییر در تعداد پرهای نشان است. این نشان همچنین زیرنویس ندارد. تناسب آن نیز رعایت نشده است. به لحاظ ترکیب رنگی نیز دچار مشکل است.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

کاربرد صحیح تک رنگ مشکی برای نشان بانک مرکزی در زمانی که نشان به صورت تک رنگ مورد استفاده قرار می‌گیرد.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

کاربرد صحیح رنگ زمینه فیروزه‌ای و سرمه‌ای برای نشان بانک مرکزی در زمانی که نشان به صورت رنگی مورد استفاده قرار می‌گیرد.

نمونه رایج اشتباه دیگری که در اینترنت موجود است و با توجه به فرمت PNG در اغلب موارد مورد استفاده عموم قرار می‌گیرد. این طرح هم به لحاظ شکلی و نوک تیز بودن تمامی گوشه‌ها و هم به دلیل عدم رعایت تناسب مشکل دارد. همچنین این طرح عبارت «بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران» را ندارد.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

نمونه رایج اشتباهی که در اینترنت موجود است و با توجه به فرمت PNG در اغلب موارد مورد استفاده عموم قرار می‌گیرد. این طرح هم به لحاظ شکلی و نوک تیز بودن تمامی گوشه‌ها و هم به دلیل عدم رعایت تناسب مشکل دارد. همچنین رنگ نشان نیز با رنگ رسمی بانک همخوانی ندارد.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

استفاده نادرست از رنگ، گوشه‌های نوک تیز نشان، عدم رعایت تناسب نوشته با نشان.

استفاده نادرست از فرم گوشه‌های نشان که همه آنها نوک تیز شده. استفاده نکردن از قلم صحیح نستعلیق و استفاده نادرست از رنگ زمینه و نشان.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

استفاده نادرست از رنگ، گوشه‌های نوک تیز آرم، عدم رعایت تناسب نوشته با آرم و استفاده نادرست از قلم نشان.

استفاده نادرست از رنگ نشانه، گوشه‌های نوک تیز آرم، استفاده نکردن از متن نستعلیق نام بانک در زیر آن، قرار دادن نشان بر روی تصویر.

استفاده نادرست از رنگ، استفاده نکردن از متن صحیح نستعلیق نام بانک، عدم رعایت تناسبیات نوشتار با نشانه طبق نمونه صحیح آن، قرار دادن نشان بر روی تصویر.

استفاده نادرست از رنگ، استفاده نکردن از متن نستعلیق نام بانک، قرار دادن نشان بر روی تصویر، گوشه های نوک تیز نشان.

استفاده نادرست از رنگ، گوشه های نوک تیز نشان، عدم رعایت تناسب نوشته با آرم و نحوه نگارش غلط متن نشانه، قرار گرفتن نوشته در کنار نشان به صورت نادرست درحالی که باید در زیر نشان باشد.

نشان را با کادر استفاده نکنید.

نشان را آینه‌ای نکنید.

زاویه نشان را تغییر ندهید.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

اجزای نشان را بزرگ یا کوچک نکنید.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

اجزای نشان را بزرگ یا کوچک نکنید.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

نشان را از طول نکشید.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

نشان را از عرض نکشید.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

نشان را تغییر حالت ندهید.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

نشان را با دورخط استفاده نکنید.

تابلو استاندارد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

فلکسی فیس با زمینه سرمه‌ای
با رعایت نسبت می‌توان ابعاد تابلو را بزرگتر یا کوچکتر کرد.

توجه :

عناصر این تابلو به ترتیب عبارتند از:

- ۱- نشان بانک مرکزی
- ۲- عنوان کامل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
- ۳- زیرنویس کامل لاتین

با توجه به مراودات جهانی و استفاده از زبان انگلیسی به عنوان زبان بین‌المللی، امروزه در اکثر کشورهای جهان با ارائه تابلوهای دو یا چند زبانه روبرو هستیم که نه تنها خصوصیتی کاربردی برای مشترکان زبان دوم دارد، بلکه می‌تواند در معرفی ساختمان‌ها و اماکن برای مهمانان و گردشگران خارجی مورد استفاده قرار بگیرد. بنابراین در طراحی تابلو به این موضوع توجه شده است.

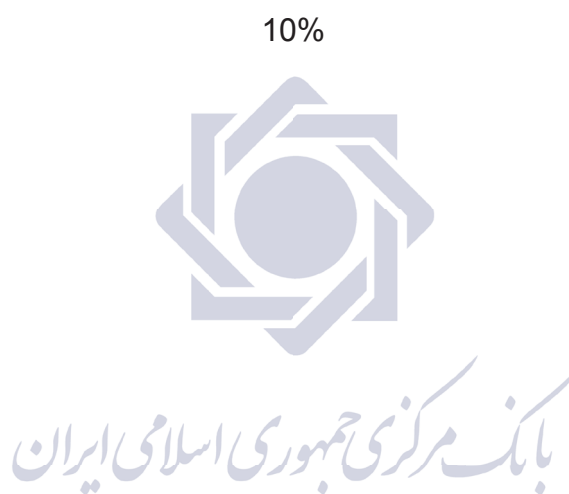
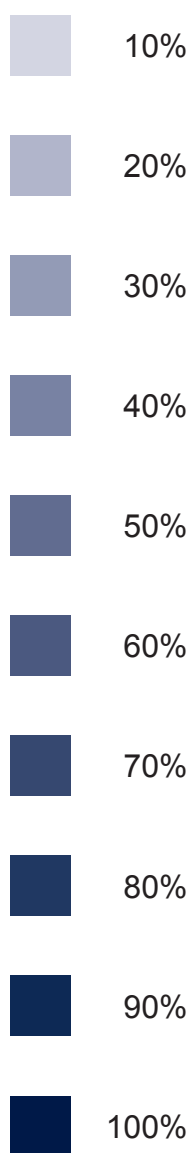
بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

CENTRAL BANK OF THE ISLAMIC REPUBLIC OF IRAN

حداقل و حداکثر ترام مورد استفاده در نشان بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در پس زمینه تولیدات چاپی

در محصولات چاپی برای نمایش نیم‌سایه‌های نشانه در زمینه، معمولاً از ترام ۱۰ درصد استفاده می‌شود. استفاده بالاتر از این ترام، موجب پررنگ شدن زمینه شده و ترام کمتر از آن ممکن است موجب شود که چاپ به صورت یکدست اجرا نشود.

حداقل و حداکثر اندازه مورد استفاده نشان در اوراق اداری بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

- ۱- اندازه استفاده از نشان فقط در بخش نشان (بدون در نظر گرفتن نوشته زیر نشان) نباید از یک سانتی‌متر کمتر باشد.
- ۲- همچنین در بزرگترین اقلام چاپی ست اداری (Stationery) مثلاً پاکت A3 اندازه نشان (بدون در نظر گرفتن نوشته زیر نشان) نباید از ۳ سانتی‌متر بزرگتر باشد.
- ۳- در دیگر موارد تبلیغاتی در قطع‌های بزرگ اندازه نشان متناسب با اصول طراحی صورت می‌پذیرد.

1 cm

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

Minimum Size

2 cm

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

Medium Size

3 cm

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

Maximum Size

رعایت فضای خالی در نشان بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

فضایی به اندازه باکس مجازی اطراف نشان (به اندازه ارتفاع حرف الف نوشته نستعلیق کلمه «ایران» در نوشته زیر نشان) باید برای فضای تنفس نشان استفاده شود تا نشان بر اثر فشار عناصر بصری دیگر تضعیف نشود.

CENTRAL BANK OF THE ISLAMIC REPUBLIC OF IRAN
کتابچه نشان بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

CENTRAL BANK OF THE
ISLAMIC REPUBLIC OF IRAN

www.cbi.ir

2015/۱۳۹۴